

8. Programma Sport, Cultuur en Recreatie

01 juni 2023

Inleiding

Cultuur, cultuurhistorie, sport en recreatie zijn belangrijke op zichzelf staande waarden; deze waarden zijn ook van betekenis voor de sociale structuur van de gemeente. Het mes snijdt aan twee kanten. We willen sport, cultuur en recreatie inzetten om de verbinding tussen inwoners te versterken. Het aanbod van voorzieningen zal daarom breed toegankelijk moeten zijn om de ontwikkeling en ontspanning van inwoners te verzekeren en verbinding tussen inwoners te realiseren.

Kunst en cultuur zijn een essentieel onderdeel van de samenleving. Het is belangrijk voor het welzijn van inwoners en levert een bijdrage aan maatschappelijke vorming. Dat geldt zeker voor kennismaking met cultuur door met name kinderen. Samenwerking tussen culturele instellingen wordt bevorderd. De artistieke, maatschappelijke, economische en ruimtelijke waarden van cultuur brengen we tot uiting in ons beleid.

De gemeente is trots op haar cultuurhistorisch erfgoed. Dit cultureel bezit (erfgoed) draagt bij aan de kwaliteit van wonen en (samen)leven. Deze kwaliteiten willen we meer benutten ten behoeve van educatie, recreatie, toerisme, ontmoeting en verbinding. Door het erfgoed voor meer mensen toegankelijk te maken wordt de betrokkenheid van inwoners met de gemeente bevorderd. Ook voor bezoekers en investeerders is die historische identiteit van belang. Het maakt onze gemeente interessanter voor toeristisch bezoek en is ook een steeds belangrijker vestigingsfactor. We zetten ons in om verduurzaming van het cultuurhistorisch erfgoed te bewerkstelligen.

Sport en bewegen dragen op positieve en laagdrempelige wijze bij aan vitale en gezonde inwoners en een inclusieve samenleving. De gemeente stimuleert (sportief) bewegen van jeugdige en kwetsbare inwoners en ondersteunt (sport)aanbieders zich (door) te ontwikkelen tot betrokken en vitale organisaties. Daarvoor zetten we buurtsportcoaches in en verlenen we subsidies voor kleinschalige sportevenementen. Gooise Meren draagt bij aan een duurzame en toegankelijke beweeg- en sportinfrastructuur.

We bieden inwoners en bezoekers van jong tot oud mogelijkheden om zelfstandig te recreëren en te spelen. Om dit te bereiken zorgen we ervoor dat er sprake is van een aantrekkelijke buitenruimte waar jong en oud kunnen ontspannen en genieten door te bewegen en te spelen. Dit doen we onder andere door de instandhouding van parken en bij de vraag van de jeugd passende speelplaatsen. Met de inzet van buurtsportcoaches en door het creëren van doorgaande wandel- en fietsroutes stimuleren we dat jong en oud voldoende kunnen bewegen.

Corona

De coronacrisis stelt ons voor nog een andere belangrijke opgave, namelijk hoe voorkomen we dat onze maatschappelijke infrastructuur zo hard wordt geraakt dat waardevolle organisaties omvallen? We zien dat deze organisaties bijdragen aan de realisatie van maatschappelijke opgaven met expertise en de organisatie van activiteiten. Die infrastructuur willen we waar mogelijk overeind houden. Om dit te bewerkstelligen hebben we steunmaatregelen ingezet. We blijven ons inzetten voor de ontplooiing van verenigingen en inwoners in de fase van de coronacrisis waarin weer meer activiteiten mogelijk zijn.

8.1 Kunst en Cultuur

8.1.1 Doelstelling - Bevorderen van kunst en cultuur

Kunst en cultuur zorgen voor sociale samenhang, verbinding en participatie en versterken de economische waarde van de gemeente Gooise Meren.

Maatregelen

De waardevolle eigendommen laten taxeren

Er ligt een voorstel voor het vaststellen van de kerncollectie, waarover nog besloten moet worden. In de kerncollectie blijven met name kunstwerken behouden van kunstenaars met een binding met Gooise Meren of directe omgeving (geboren, woonachtig, werkzaam) en/of kunstwerken met een weergave van de Gooise

Meren of directe omgeving. Met de verzekeraar zijn de verschillende locaties waar onze kunst zich bevindt bezocht en zijn er aanbevelingen gedaan die uitgezet zijn. Na vaststellen van de kerncollectie kunnen ook stappen gezet worden in eventuele verkoop van kunstwerken die buiten de kerncollectie vallen.

Kwaliteit

Dit onderdeel betreft een nadere duiding van de stappen die zijn gezet met het oog op taxatie van onze eigendommen en het toewerken naar een kerncollectie. Deze tekst is in de begroting per abuis als aparte maatregel opgenomen; deze behoort eigenlijk tot maatregel 8.1.1.1.

Opstellen beleidsnota Cultuur

In 2022 is gewerkt aan de afronding van de cultuurvisie. Na de nieuwe coalitievorming en formatie van het college is de conceptvisie aangescherpt op het coalitieakkoord. De stukken voor besluitvorming in college en raad zijn voorbereid. De visie wordt Q1 2023 voor besluitvorming aangeboden.

8.1.2 Doelstelling - Culturele ontwikkeling van kinderen

Met cultuureducatie willen we kinderen kennis laten maken met de verschillende vormen van kunst en cultuur.

Maatregelen

Doorvoeren wijziging cultuureducatie

De projectleider die is aangesteld voor cultuureducatie, het hoofd Educatie van het Muiderslot, heeft contact met alle scholen in het primair onderwijs. In 2022 zijn er bijeenkomsten geweest met cultuurcoördinatoren, er is een kunstcafé georganiseerd in samenwerking met Meer Muziek in de Klas en er is een kennisatelier georganiseerd. Scholen zijn geadviseerd over het opstellen van cultuurbeleid. Zes scholen hebben het voornemen kenbaar gemaakt een cultuurcoördinator op te laten leiden.

8.2 Cultureel Erfgoed

8.2.1 Doelstelling - Behouden, versterken en ontwikkelen van cultureel erfgoed

Wij beogen cultureel erfgoed zorgvuldig te behouden, te versterken en indien mogelijk te ontwikkelen. Daarnaast willen we de beleving en benutting ervan vergroten.

Maatregelen

Actualiseren erfgoedbestand

In de kern van Muiderberg zijn acht nieuwe gemeentelijke monumenten bijgeschreven. Voor de kern Muiden starten in 2023 verkenningen voor aanwijzing, samen met erfgoedpartners zoals het Cuypersgenootschap. Er is een verkenning voor karakteristieke panden uitgevoerd die vertaald is in een kaart, beschikbaar via de kaartviewer (intern). Deze kaart is ook input voor het op te stellen omgevingsplan.

Faciliteren monumenteigenaren

Het budget voor subsidies ten behoeve van instandhouding van gemeentelijke monumenten is ook in 2022 volledig benut. Daarbij hebben we ook een aantal verzoeken moeten afwijzen, omdat er geen budget meer

beschikbaar was. Daarom hebben wij voor 2023 deze subsidie verhoogd. Met de verhoging kunnen we meer eigenaren ondersteunen in het goed onderhouden van hun monumentale pand. Voor betere zichtbaarheid en als dank voor de zorg van eigenaren voor het gebouwde erfgoed is er eind december 2022 gestart met het kosteloos verstrekken van monumentenschildjes aan eigenaren van gemeentelijke en rijksmonumenten.

Opstellen cultuurhistorische waardenkaart

Er is nog geen cultuurhistorische waarden- en beleidskaart opgesteld vanwege beperkt beschikbare capaciteit en inzet daarvan op andere dossiers. Wel is gestart met het beter ontsluiten van de archeologische kaart en gegevens over erfgoed op een voor iedereen te raadplegen site: plattegronden.gooisemeren.nl. Hierover is gecommuniceerd met de erfgoed- en historische verenigingen in Gooise Meren.

Samenwerken met erfgoedpartners

Het jaarlijkse erfgoedoverleg is in 2022 van start gegaan, waarbij de gemeente alle erfgoedclubs minimaal eens per jaar samenbrengt voor een bijeenkomst. Bestaande subsidies voor erfgoed zijn doorgelicht. Dankzij deze inbreng heeft Gooise Meren ervoor gekozen om de onderhoudssubsidie voor gemeentelijke monumenten te verhogen. Ook hebben de verenigingen elkaars inzet vernomen en zijn er gezamenlijke doelen besproken, zoals de Open monumentendag besproken.

Vergroten mogelijkheden verduurzamen erfgoed

Met de beleidsregel Zonnepanelen op Erfgoed die we in 2022 hebben opgesteld, maken we het voor monumenteigenaren mogelijk om duurzaam stroom op te wekken en bij te dragen aan de energietransitie. Daarmee volgen we het beleid van Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) uit 2020. Met deze regel is ook gewaarborgd dat het dakoppervlak van de monumenten niet onherstelbaar wordt aangepast. Met de externe partijen, betrokken bij de totstandkoming van deze beleidsregel, zal bij andere duurzame toepassingen op monumenten verder samengewerkt worden.

8.3 Sport

8.3.1 Doelstelling - Stimuleren van beweeg- en sportactiviteiten voor alle inwoners

Wij willen sport en beweegactiviteiten voor alle inwoners toegankelijk maken. Hierbij wordt de aandacht met name gericht op de volgende specifieke doelgroepen: jeugd (0-18 jaar), inwoners die vanwege een barrière amper/niet sporten en inwoners die (opnieuw) aansluiting zoeken bij de samenleving.

Maatregelen

Inzet van buurtsportcoaches

E-sports & gaming wordt sinds begin 2022 door Team Gooise Meren Beweegt wekelijks ingezet tijdens Gametime in zalencentrum De Rijver in Muiderberg. Daarnaast heeft Team Gooise Meren Beweegt eind 2022 in sportcentrum De Zandzee een maandelijks evenement voor jongeren opgezet, genaamd Swimtime. Hier kunnen jongeren watervoetbal spelen.

De verenigingsondersteuner heeft diverse sportverenigingen ondersteuning geboden door met hen in gesprek te gaan over problemen waar zij tegen aan liepen. Deze problemen zijn vervolgens opgelost. De verenigingsondersteuner heeft ook het sportcafé georganiseerd, met als thema 'Vrijwilligers werven en behouden'. Verenigingen hebben aangegeven hier behoefte aan te hebben. Verder hebben bestuurders van sportverenigingen het afgelopen jaar vijf keer een nieuwsbrief ontvangen met informatie over onder andere relevante subsidies, trainingen, nieuwe initiatieven, netwerkbijeenkomsten en lokaal prestigieus sportnieuws.

Sportactiviteiten binnen GGZ trajecten zijn gerealiseerd via het Lokaal Sportakkoord, zie doelstelling 8.3.2.

Subsidiemogelijkheden voor sport- en beweegaanbieders

Subsidies voor een kleinschalig sportevenement zijn in 2022 verleend aan NVC, HCN, Jeu de boulesclub Bussum, LTC de Meent, Rugbyclub 't Gooi en Tempo AV. Er is geen subsidie aangevraagd voor het organiseren van een sportactiviteit voor specifieke doelgroepen. Sportverenigingen betalen bij deze subsidieregeling 65% van de kosten zelf.

8.3.2 Doelstelling - Realiseren van betrokken en vitale sportorganisaties

We willen vitale sportverenigingen en -organisaties, die naast de primaire taak van het aanbieden van sport ook oog hebben voor maatschappij en omgeving.

Maatregelen

Uitvoeren van het sportakkoord in samenwerking met betrokken verenigingen, sportorganisaties en andere betrokken partijen

Het Lokaal Sportakkoord Gooise Meren is in 2022 een groot succes gebleken. Met het uitvoeringsbudget dat we ontvangen van het Rijk zijn ruim 20 projecten gefinancierd, die nu uitgevoerd worden of in 2023 van start gaan. Voorbeelden van projecten zijn het sportcafé, een AED cursus voor sportverenigingen, beweeglessen op GGZ locaties Mauritzhof, Villa Oki en de Olmen, Oldstars bij AV Tempo, Basketball 3x3 Unites en een divers sportaanbod voor statushouders. De beweeglessen bij de Mauritzhof worden komend jaar bekostigd door de Mauritzhof zelf; een prachtig voorbeeld van een succesvolle implementatie en financiële borging.

8.3.3 Doelstelling - Een eenduidig en transparant beleid met betrekking tot sportverenigingen

Maatregelen

Implementatie geharmoniseerd beheer- en tariefstelsel buitensportaccommodaties

In 2022 hebben buitensportverenigingen definitieve contracten ontvangen die met terugwerkende kracht geëffectueerd worden per 1 juli 2022.

8.3.4 Doelstelling - Het bevorderen van duurzame en toegankelijke sportinfrastructuur

Gooise Meren houdt bij vervanging en/of investering van sportgebouwen rekening met toegankelijkheid en duurzaamheid. Bij renovatie, aanleg of groot onderhoud van sportaccommodaties wordt nadrukkelijk rekening gehouden met eisen van toegankelijkheid en duurzaamheid. Denk hierbij aan LED-verlichting, een duurzaam beregeningssysteem, een invalidentoilet etcetera.

Maatregelen

Duurzaamheid en toegankelijkheid vergroten bij sportaccommodaties

Vanuit het lokaal sportakkoord zijn de zonnepanelen van Tempo AV voor een deel gefinancierd. Organisatie Wattnu ondersteunt sportverenigingen bij het proces van een leeg dak naar een dak met zonnepanelen. Eind 2022 is Wattnu gestart met het aanbieden van deze hulp via e-mails aan sportverenigingen en een bericht in

de nieuwsbrief naar bestuurders van sportverenigingen. Sporthal Bredius is in 2022 gerealiseerd en gaat begin 2023 open. Dit is een mooi voorbeeld van een toegankelijke en duurzame nieuwe sportlocatie.

8.4 Spelen en recreëren

8.4.1 Doelstelling - Voldoende (inclusieve) speelplaatsen

Alle kinderen en jongeren moeten vrij en zelfstandig van de buitenruimte gebruik kunnen maken. Dat is belangrijk voor hun persoonlijke ontwikkeling en het samen spelen van kinderen met en zonder beperking.

Maatregelen

Bewegen in de openbare ruimte wordt gefaciliteerd

De buurtsportcoaches organiseren veel van hun activiteiten in de lente en zomermaanden buiten en gebruiken hiervoor de natuur in Gooise Meren voor bijvoorbeeld wandeltochten en fietstochten. Ook kunnen ze locaties gebruiken zoals de beweegtoestellen in het Anna van Burenpark. Op diverse locaties zijn er jeu de boulesbanen. Voor jeugd maken de buurtsportcoaches veel gebruik van de schoolpleinen.

8.4.2 Doelstelling - Een buitenruimte voor iedereen

Een buitenruimte die gelegenheid biedt voor spel, sport en ontmoeting maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers. Dit leidt er ook toe dat er zorgvuldig wordt omgegaan met deze buitenruimte.

Maatregelen

Zorgen voor een bespeelbare buitenruimte

In 2022 is het basketbalveld in de Groene Long in overleg met de gebruikers opgeknapt en weer in gebruik genomen.

Er is gestart met het project Opknappen van de diverse skatebanen in de gemeente. Dit project wordt in 2023 verder uitgewerkt door samen met de gebruikers van de skatebanen te kijken welke aanpassingen nodig en haalbaar zijn.

Verder heeft een bewonersinitiatief geleid tot een aanpassingen van de speellocatie Wijkplaats en hebben wij samen met kinderen ontwerpen gemaakt voor een aantal speellocaties verspreid over de gemeente. Deze worden volgend jaar gerealiseerd.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2021	Prim. Begroting 2022	Begroting 2022 (na wijziging)	Realisatie 2022
Lasten				
633 Culturele vorming	1.852	1.724	1.808	1.712
634 Sport	3.033	3.402	3.363	3.283
635 Kunst	873	829	3.665	3.593
636 Monumenten en musea	576	595	661	585
637 Recreatie	204	282	298	280
642 Speelvoorzieningen	446	556	489	398
Totaal Lasten	6.983	7.387	10.284	9.852
Baten				
633 Culturele vorming	-22	-14	0	-1
634 Sport	-385	-560	-560	-360
635 Kunst	-5	0	0	-5
636 Monumenten en musea	-102	-96	-96	-127
637 Recreatie	-2	-9	-9	-8
642 Speelvoorzieningen	-3	0	0	-3
Totaal Baten	-519	-678	-664	-503
Resultaat voor bestemming	6.464	6.709	9.619	9.349
Onttrekkingen				
634 Sport	-158	-150	-173	-173
Resultaat na bestemming	6.306	6.559	9.446	9.176

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2022 t.o.v. Begroting inclusief wijzigingen 2022		
Onderdeel programma 8	Verschil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
<i>Doorbelastingen</i> Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 9.	3	V
<i>Monumenten en musea</i> De lasten voor het beheer en onderhoud van monumenten en musea vallen lager uit dan geraamd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het veilig maken van de vlaglocaties en de asbestsanering van het Comeniusmuseum niet in 2022 zijn uitgevoerd.	99	V

<i>Speelvoorzieningen</i> Door leveringsproblemen met betrekking tot materialen heeft de voortgang bij het onderhoud aan speelvoorzieningen vertraging opgelopen.	93	V
<i>Overige verschillen < € 70.000</i>	76	V
Totaal	271	V